

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Князів Острозьких, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

від _____ 20__ р. № _____

**Голові Комітету з питань
фінансів, податкової та
митної політики Верховної
Ради України
Гетманцеву Д.О.**

Шановний Даниле Олександровичу!

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розглянула проект Закону України «Про електронні аграрні розписки» (реєстраційний № 9266 від 02.05.2023), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Ковальчуком О.В., Гетманцевим Д.О., Бондаренком О.В. та іншими, і надає довідку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо зазначеного законопроекту (додається).

Додаток: на 6 арк.

З повагою

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ

Куручкін С.М.
254-37-30

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат [4FD4BFDE9E1BAF3A04000008B66000073310100](#)

Підписувач [Магомедов Руслан Садрудинович](#)

Дійсний з [27.05.2022 16:36:45](#) по [27.05.2023 16:36:45](#)

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

№ 08/02/5316 від 18.05.2023

ДОВІДКА

Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо проєкту Закону України «Про електронні аграрні розписки» (реєстраційний № 9266 від 02.05.2023), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Ковальчуком О.В., Гетманцевим Д.О., Бондаренком О.В. та іншими

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія) підтримує прийняття зазначеного законопроекту.

2. Проєкт Закону України «Про електронні аграрні розписки» (реєстраційний № 9266 від 02.05.2023), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Ковальчуком О.В., Гетманцевим Д.О., Бондаренком О.В. та іншими (далі – Законопроект), передбачає запровадження нового фінансового інструменту – електронної аграрної розписки як неемісійного цінного паперу, який існуватиме в електронній формі та забезпечить можливість залучення грошових коштів у сільськогосподарське виробництво через механізми ринків капіталу, у тому числі зарубіжні.

Комісія підтримує прийняття зазначеного Законопроекту, разом з цим пропонуємо при підготовці Законопроекту до другого читання врахувати наступні пропозиції.

2.1. Частину третю статті 5 пропонуємо викласти у такій редакції:

«3. Електронні аграрні розписки існують в електронній формі у вигляді облікового запису на рахунку в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів з відображенням відомостей про реквізити електронної аграрної розписки та іншої інформації, визначеної у частині першій статті 13 цього Закону, в Реєстрі електронних аграрних розписок.»

2.2. У частині другій та абзаці першому частини третьої статті 6 розділу II Законопроекту передбачається, що:

«2. Електронна товарна аграрна розписка складається з двох частин – основної та виконавчої.

3. Основна частина електронної товарної аграрної розписки має містити такі обов'язкові реквізити:»

Звертаємо увагу на те, що Законопроектом пропонується передбачити, що аграрною розпискою є запис на рахунку в депозитарній системі, а визначені реквізити аграрної розписки відображаються в Реєстрі електронних аграрних розписок. Оскільки обліковий запис в депозитарній системі не міститиме всіх реквізитів, які зазначені в статті 6, а лише їх обмежену кількість, а всі інші реквізити (параметри) міститимуться в Реєстрі електронних аграрних розписок, враховуючи зазначене, вважаємо більш коректним викладення частини другої та абзацу першого частини третьої статті 6 розділу II Законопроекту в такій редакції:

« 1. **Реквізити електронної товарної аграрної розписки складаються з двох частин – основної та виконавчої.**

2. **Реквізити основної частини електронної товарної аграрної розписки обов'язково мають містити:**»

Крім того, пропонуємо внести аналогічні термінологічні зміни щодо заміни слів «електронна аграрна розписка» словами «реквізити електронної аграрної розписки» по тексту Законопроекту, зокрема до абзацу першого частини п'ятої статті 6, третьої, четвертої та шостої частин статті 7 розділу II, частин третьої та п'ятої статті 11 розділу III Законопроекту.

2.3. У підпункті 2 частини п'ятої статті 6 розділу II Законопроекту передбачено, що:

«2) дата і точний час видачі спеціальної виписки з Реєстру електронних аграрних розписок, яка автоматично генерується кредитором за допомогою програмно-технічних засобів Реєстру електронних аграрних розписок на момент генерації».

Пропонуємо у підпункті 2 частини п'ятої статті 6 розділу II Законопроекту виключити слова «автоматично» та «на момент генерації», а також внести відповідні аналогічні зміни до частини шостої статті 6, частин шостої та сьомої статті 7, до частини п'ятої статті 20 Законопроекту.

2.4. Частиною восьмою статті 6 розділу II Законопроекту передбачено, що:

«8. Документ, що не містить обов'язкові реквізити, передбачені цією статтею, не є електронною товарною аграрною розпискою.»

Звертаємо увагу на те, що Законопроектом пропонується передбачити, що аграрною розпискою є запис на рахунку в депозитарній системі, а не документ. Враховуючи зазначене пропонуємо виключити зазначену норму.

2.5. Пропонуємо друге речення частини третьої статті 8 розділу II Законопроекту викласти в наступній редакції:

«Боржник зобов'язаний повідомити кредитора про кількість, якість, місцезнаходження вирощеної/ зібраної/ виробленої/ такої, що утримується сільськогосподарської продукції **шляхом направлення відповідного повідомлення через депозитарну систему України в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку**, протягом п'яти робочих днів з дати завершення вирощування/ збирання/ вироблення сільськогосподарської продукції, яка є предметом застави за електронною аграрною розпискою.»

2.6. Частиною першою статті 12 розділу III Законопроекту передбачено, що:

«Зобов'язання за електронною аграрною розпискою може бути забезпечене гарантією фінансової установи повністю або в частині, про що така фінансова установа зазначає в тексті електронної аграрної розписки шляхом вчинення відмітки про гарантію.»

У зв'язку з тим, що Законопроектом пропонується передбачити, що аграрною розпискою є запис на рахунку в депозитарній системі, а не документ, пропонуємо у частині першій статті 12 розділу III Законопроекту слово «тексті» замінити словом «реквізитах».

2.7. Пропонуємо частину першу статті 13 розділу IV Законопроекту викласти в наступній редакції:

«1. Реєстр електронних аграрних розписок – це інформаційно-комунікаційна

система, в якій в порядку, передбаченому цим Законом та Положенням про реєстр електронних аграрних розписок, відображається інформація про видачу електронних аграрних розписок, зміст та зміну їх реквізитів, припинення електронних аграрних розписок, обтяження електронної аграрної розписки, а також про початок примусового виконання зобов'язань за електронними аграрними розписками на підставі спеціальної виписки з Реєстру електронних аграрних розписок.».

2.8. Пропонуємо у частині третій статті 13 слова «адміністратор Реєстру електронних аграрних розписок зобов'язаний забезпечити інформаційну взаємодію» замінити словами «адміністратор Реєстру електронних аграрних розписок зобов'язаний здійснити необхідні дії для забезпечення інформаційної взаємодії», оскільки «взаємодія» являє собою багатосторонній процес, й зобов'язання щодо її здійснення не повинно бути одностороннім.

2.9. Пропонуємо викласти частину дванадцяту статті 13 розділу IV Законопроект у наступній редакції:

«12. Інформація про кредитора за електронною аграрною розпискою надається боржнику на його запит, зроблений в його електронному кабінеті у Реєстрі електронних аграрних розписок, в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку».

2.10. Частиною першою статті 14 розділу IV Законопроект передбачено, що:

«1. Електронна аграрна розписка створюється шляхом заповнення особою, яка має намір видати електронну аграрну розписку, реквізитів електронної аграрної розписки, зазначених у статтях 6 та 7 цього Закону, в Реєстрі електронних аграрних розписок та погодження її змісту особою, яка має намір отримати електронну аграрну розписку у власність, з накладенням цими особами кваліфікованих електронних підписів та депонування її у Центральному депозитарії цінних паперів. При цьому перевірка достовірності інформації, у тому числі у Державних реєстрах, вказаних у частині третій статті 13 цього Закону, лежить на зазначених особах, крім випадків, встановлених цим Законом.».

Ураховуючи, що передбачається депонування не електронної аграрної розписки, а документу про введення неемісійного цінного папера до системи депозитарного обліку (депозитарного активу), про що також зазначено в частині другій цієї ж статті, пропонуємо частину першу статті 14 розділу IV Законопроект викласти в наступній редакції:

«1. Для створення електронної аграрної розписки особа, яка має намір видати електронну аграрну розписку, заповнює реквізити електронної аграрної розписки, зазначені у статтях 6 та 7 цього Закону, в Реєстрі електронних аграрних розписок та погоджує їх зміст з особою, яка має намір отримати електронну аграрну розписку у власність, шляхом накладення цими особами кваліфікованих електронних підписів. Особа, яка має намір видати електронну аграрну розписку, забезпечує укладення з Центральним депозитарієм цінних паперів договору про введення неемісійних цінних паперів до системи депозитарного

обліку, а також депонування у Центральному депозитарії цінних паперів документа про введення неемісійного цінного паперу до системи депозитарного обліку. При цьому перевірка достовірності інформації, у тому числі у Державних реєстрах, вказаних у частині третій статті 13 цього Закону, лежить на зазначених особах, крім випадків, встановлених цим Законом.».

2.11. У частині першій статті 17 розділу IV Законопроєкту передбачено, що:

«1. Реквізити електронної аграрної розписки можуть бути змінені за допомогою програмно-технічних засобів Реєстру електронних аграрних розписок на підставі домовленості між боржником та кредитором через електронний кабінет у Реєстрі електронних аграрних розписок з накладенням кваліфікованого електронного підпису.».

Звертаємо увагу про неможливість лише на підставі домовленості між боржником та кредитором зміни за допомогою програмно-технічних засобів Реєстру електронних аграрних розписок через електронний кабінет такого реквізиту як дата видачі електронної розписки.

Крім того, щоб змінити реквізит боржника – треба подати відповідні документи до Центрального депозитарію цінних паперів, а не шляхом домовленості з кредитором.

Щоб змінити реквізит кредитора – треба подати відповідні документи в депозитарну установу, а не шляхом домовленості між боржником та кредитором.

Ураховуючи зазначене, пропонуємо частину першу статті 17 розділу IV Законопроєкту викласти в такій редакції:

«1. Реквізити електронної аграрної розписки, **крім реквізитів боржника та кредитора, дати видачі електронної аграрної розписки**, можуть бути змінені за допомогою програмно-технічних засобів Реєстру електронних аграрних розписок на підставі домовленості між боржником та кредитором через електронний кабінет у Реєстрі електронних аграрних розписок з накладенням кваліфікованого електронного підпису.».

Також пропонуємо доповнити статтю 17 після частини першої новою частиною другою в такій редакції:

«2. Внесення змін до системи депозитарного обліку у зв'язку із зміною боржника або кредитора здійснюється в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.».

2.12. Пропонуємо у частині п'ятій статті 20 розділу IV Законопроєкту:

- друге речення викласти в такій редакції:

«На третій день з дати надсилання такого повідомлення за допомогою програмно-технічних засобів Реєстру електронних аграрних розписок **в порядку, передбаченому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку**, здійснюється конвертація електронної товарної аграрної розписки в електронну фінансову аграрну розписку (основну та виконавчу її частину), якщо протягом цього строку не внесено запис до Реєстру електронних аграрних розписок про припинення зобов'язань за такою електронною товарною аграрною розпискою.»;

- четверте речення після слів «невиконаного зобов'язання» доповнити

словами «до дати здійснення конвертації».

2.13. У статті 21 розділу V Законопроєкту:

- абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

«Електронна аграрна розписка є припиненою з моменту відображення Центральним депозитарієм цінних паперів відповідної інформації в системі депозитарного обліку в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, на підставі запису про припинення зобов'язання за електронною аграрною розпискою в повному обсязі.»;

- перше речення частини другої після слів «У разі внесення» доповнити словами «до Реєстру електронних аграрних розписок».

2.14. Абзацами вісімнадцятим-дев'ятнадцятим підпункту 7 пункту 2 розділу VI «Прикінцеві положення» Законопроєкту пропонується пункт 2 частини восьмої статті 9 Закону України «Про депозитарну систему України» викласти у такій редакції:

«2) ведення обліку цінних паперів, прав за цінними паперами у розрізі всього випуску або неемісійного цінного папера та обов'язків з цінними паперами (крім цінних паперів, віднесених до компетенції Національного банку України) на підставі депонування глобального сертифіката та/або тимчасового глобального сертифіката або документа про введення неемісійного цінного папера до системи депозитарного обліку».

При цьому, відповідно до пункту 1 частини восьмої чинної редакції статті 9 Закону України «Про депозитарну систему України», до виключної компетенції Центрального депозитарію, зокрема, належить: «зарахування цінних паперів (крім цінних паперів, віднесених до компетенції Національного банку України) у систему депозитарного обліку, їх облік та зберігання, а також списання цінних паперів у зв'язку з їх погашенням та/або анулюванням».

Таким чином, з метою усунення дублювання норм, пропонуємо у абзаці дев'ятнадцятому підпункту 7 пункту 2 розділу VI «Прикінцеві положення» Законопроєкту після слів «ведення обліку» слова «цінних паперів» виключити.

2.15. Текст Законопроєкту потребує також доопрацювання з метою виправлення орфографічних та синтаксичних помилок.

2.16. Пропонуємо пункт 5 розділу VI «Прикінцеві положення» Законопроєкту викласти в такій редакції:

«5. Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку:

1) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом розробити та затвердити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

2) вжити заходів для приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із положеннями цього Закону.

Нормативно-правові акти, прийняті Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку на виконання цього Закону, не підлягають державній реєстрації в Міністерстві юстиції України та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Нормативно-правові акти Національної комісії з цінних паперів та фондового

ринку, прийняті на виконання цього Закону, набирають чинності з дня їх офіційного опублікування, якщо інше не передбачено такими нормативно-правовими актами.

Офіційним опублікуванням таких актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку вважається їх оприлюднення на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.».

За результатами проведеної експертизи проект Закону України «Про електронні аграрні розписки» (реєстраційний № 9266 від 02.05.2023), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Ковальчуком О.В., Гетманцевим Д.О., Бондаренком О.В. та іншими, підтримується Комісією.

3. Відповідальною особою за супроводження Законопроекту на пленарних засіданнях Верховної Ради України визначено Члена Комісії Лібанова Максима Олександровича.

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ